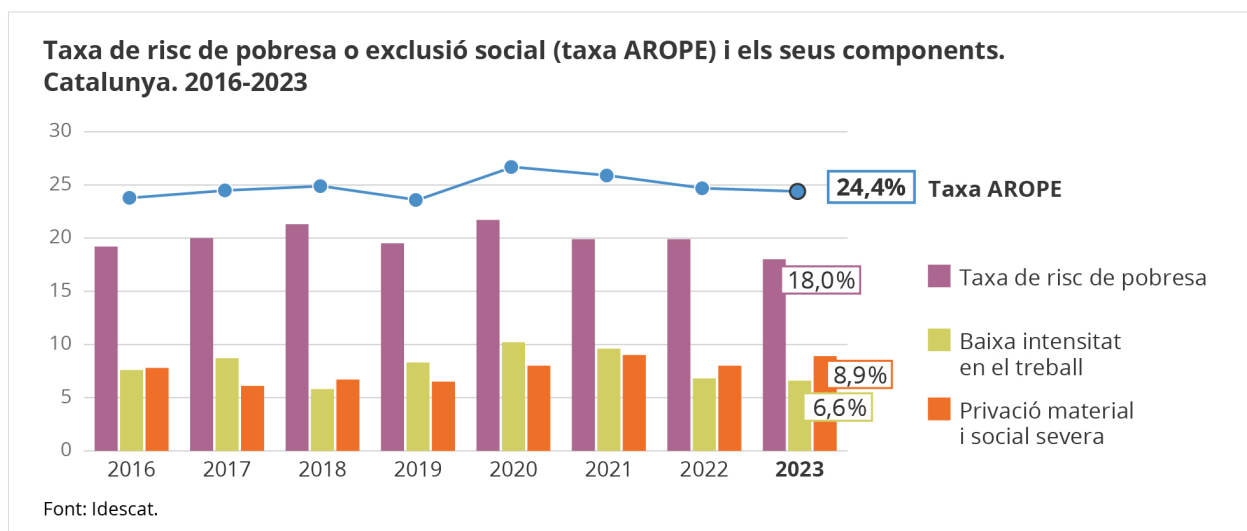

26 de febrer de 2024

Enquesta de condicions de vida. 2023

El 24,4% de la població de Catalunya es troba en risc de pobresa o exclusió social l'any 2023 respecte al 24,7% del 2022

La taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE - Objectiu UE 2030) a Catalunya és del 24,4% l'any 2023, 3 dècimes menys que al 2022 (24,7%), segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). La reducció d'aquesta taxa ve donada, principalment, per la reducció de la taxa de risc de pobresa, que se situa en el 18,0%, 1,9 punts menys que l'any anterior (19,9% el 2022) i assoleix el valor més baix des del 2015. També disminueix el percentatge de població amb baixa intensitat en el treball, que se situa en el 6,6%, dues dècimes menys que el 2022 (6,8%). En canvi, augmenta el percentatge de població que viu en situació de privació material i social severa, que se situa en el 8,9% (8,0% el 2022).

Per edats, l'únic grup que disminueix la taxa AROPE és la població de 65 anys o més, amb una taxa del 16,2%, 3,4 punts percentuals menys que l'any anterior. En el grup de menors de 16 anys la taxa és del 33,1% i representa un augment de 6 dècimes respecte al 2022 i la taxa del grup de 16 a 64 anys també augmenta i situa en el 24,7% (4 dècimes més que l'any 2022).

Segons la composició de la llar, la taxa AROPE de les llars amb fills dependents augmenta i se situa en el 28,6% (28,1% el 2022); en canvi la taxa de les llars sense fills dependents disminueix i se situa en el 20,0% (20,8% el 2022).

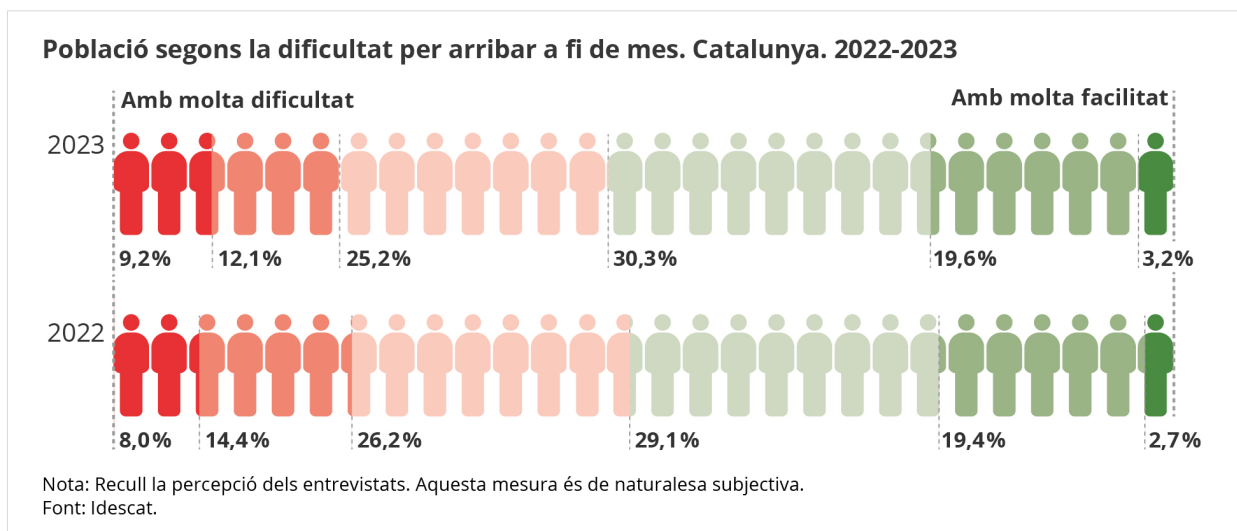
Segons la nacionalitat, la taxa AROPE de les persones de més de 16 anys de nacionalitat estrangera disminueix i se situa en el 48,0% (50,0% el 2022); pel que fa a les persones de nacionalitat espanyola, la taxa AROPE és d'un 19,2%, amb una disminució de 0,3 punts percentuals.

En relació amb l'activitat econòmica, les persones aturades presenten una taxa AROPE més elevada (55,6%), mentre que la taxa de les persones ocupades és més baixa (16,3%).

Nivell de privació de les llars i dificultats per arribar a fi de mes

Pel que fa als indicadors del nivell de privació de les llars (que recullen aspectes subjectius de les condicions de vida), un 36,1% de la població declara no tenir la capacitat de fer-se càrrec de despeses imprevistes de 800 euros, xifra que suposa un increment d'1,3 punts percentuals respecte del 2022. La població que declara no poder mantenir la llar a una temperatura adequada és del 20,0% (19,2% al 2022). En canvi, la població que declara que no es pot permetre una setmana a l'any de vacances ha estat del 29,8% (30,9% al 2022), per la qual cosa aquest percentatge s'ha reduït en un 1,1 punts percentuals.

D'altra banda, el nombre de persones que viuen en llars i que declaren arribar amb facilitat a final de mes representen el 53,1% (1,9 punts percentuals més que al 2022). Així, disminueix el percentatge de població que diu arribar a final de més amb dificultat, que se situa en el 46,5% (2,0 punts percentuals menys que al 2022). Dins d'aquests grans grups, cal destacar els augments dels que declaren que tenen molta dificultat i molta facilitat: els primers augmenten del 8,0% el 2022 al 9,2% el 2023 i els segons passen del 2,7% el 2022 al 3,2% el 2023.

Distribució de la renda

La informació sobre els ingressos, les prestacions socials i la intensitat en el treball que ofereix l'Enquesta de condicions de vida 2023 fa referència a l'any 2022. En aquest sentit, els ingressos mitjans nets de les llars catalanes són de 38.888 euros i de 15.830 euros per persona l'any 2022, dada que suposa un augment del 7,5% i del 7,7% respectivament, respecte de l'any anterior.

Les transferències socials (incloent-hi les pensions) han fet incrementar la renda inicial de les famílies un 34,1% l'any 2022, mentre que l'any anterior ho van fer en un 36,2%. El 62,5% de les llars han rebut almenys un tipus de prestació social (prestacions per vellesa, desocupació, supervivència, ajuts a les llars, malaltia invalidesa, entre d'altres). Del total de llars que han rebut prestacions l'any 2022, un 55,1% han estat per vellesa i supervivència (52,5% l'any 2021), un 30,4% per atur (39,3% l'any 2021) i un 33,6% han estat beneficiàries d'algun altre subsidi o prestació (30,7% l'any 2021).

Els indicadors de desigualtat de la distribució de la renda s'han reduït lleugerament l'any 2023. L'indicador S80/S20 és del 5 el 2023, 1 dècima inferior al 2022. Aquest indicador mostra com el 20% de les llars amb majors ingressos acumulen 5 vegades el que ingressen el 20% de les llars més desafavorides. Pel que fa a l'índex de Gini, aquest és del 29,9% el 2023, mentre que l'any anterior va ser del 30%. (Cal recordar que un índex de Gini igual a 0% indicaria màxima igualtat i igual a 100% màxima desigualtat.)

Llindar de risc de pobresa

L'any 2023, el llindar de risc de pobresa ha augmentat un 6,1% i se situa en 12.564,2 euros en les llars formades per una sola persona. Aquest llindar es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos per unitat de consum de les llars catalanes.

El llindar de risc de pobresa es calcula en funció de la distribució de la renda entre totes les llars d'un territori determinat. En el cas de Catalunya, es té en compte la distribució de la renda de totes les persones que viuen a Catalunya; el llindar en les llars formades per una sola persona és de 12.564 euros, del qual s'obté una taxa de pobresa del 18,0%. Els càlculs que elabora l'Idescat en l'Estadística de condicions de vida de Catalunya tenen en compte aquest llindar. Per la seva banda, l'INE aplica el llindar del conjunt d'Espanya, que és de 10.990 euros en les llars formades per una sola persona, i aplicat aquest llindar a Catalunya s'obté una taxa de pobresa del 13,9%.

Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials

La taxa de risc de pobresa abans de tot tipus de transferències socials és del 40,2%. Aquesta taxa passa a ser del 23,9% quan es comptabilitzen les pensions de vellesa i supervivència, i del 18% quan es comptabilitzen totes les transferències socials (incloent-hi les prestacions per atur, invalidesa i ajuts per a famílies o fills, entre d'altres). L'any 2022 aquests percentatges eren del 42,4%, del 26,8% i del 19,9%, respectivament.

El lloguer imputat com a part de la renda

L'any 2023, la inclusió del lloguer imputat entès com el component no monetari de la renda de la llar que estima el valor de l'ús que la llar fa de l'habitatge quan és de propietat, representa un increment d'un 13,4% en els ingressos mitjans de les llars catalanes. Així mateix, el fet de considerar-lo també contribueix a millorar els indicadors de desigualtat, atès que l'índex S80/S20 passa del 5 al 4,3 i l'índex de Gini, del 29,9% al 28,2% amb el lloguer imputat.

Si es comptabilitzen els lloguers imputats com si es tractessin d'un ingrés més, la taxa AROPE es redueix i passa del 24,4% al 23,1%. En el cas dels col·lectius amb una propensió més alta a disposar d'habitatge en propietat (com és el cas de les persones més grans de 65 anys), la disminució de la taxa és més evident, i disminueix del 16,2% al 10,2%.

Taula 1. Taxa AROPE (Objectiu UE 2030) i els seus components (%). Catalunya. 2015-2023

	Taxa de risc de pobresa	Baixa intensitat en el treball (1)	Privació material i social severa	Taxa AROPE
2015	19,0	9,1	6,5	23,0
2016	19,2	7,6	7,8	23,8
2017	20,0	8,7	6,1	24,5
2018	21,3	5,8	6,7	24,9
2019	19,5	8,3	6,5	23,6
2020	21,7	10,2	8,0	26,7
2021	19,9	9,6	9,0	25,9
2022	19,9	6,8	8,0	24,7
2023	18,0	6,6	8,9	24,4

Font: Idescat.

(1) Càlcul efectuat sobre la població de 18-64 anys i aplicat a la població de 0 a 64 anys

Taula 2. Taxa AROPE (Objectiu UE 2030). Principals variables. Catalunya. 2022-2023

	2022		2023	
	Població (milers)	Taxa (%)	Població (milers)	Taxa (%)
Sexe				
Homes	889,3	24,0	857,4	22,8
Dones	979,1	25,4	1.012,7	25,9
Edat				
Menys de 16 anys	391,6	32,5	398,2	33,1
De 16 a 64 anys	1.194,2	24,3	1.233,6	24,7
De 65 anys o més	282,7	19,6	238,4	16,2
Composició de la llar				
Sense fills dependents*	759,3	20,8	744,7	20,0
Amb fills dependents	1.088,4	28,1	1.119,5	28,6
No hi consta
Total	1.868,5	24,7	1.870,1	24,4
Per nacionalitat (16 anys i més)				
Espanyola	1.092,5	19,5	1.087,7	19,2
Estrangera	375,7	50,0	387,8	48,0
No hi consta	0,0	0,0	0,0	z
Per relació amb l'activitat econòmica (16 anys i més)				
Ocupats	561,7	16,3	569,1	16,3
Aturats	259,4	53,6	289,1	55,6
Jubilats	190,0	14,9	174,7	13,6
Altres inactius	457,1	39,4	442,6	37,5
No hi consta	0,0	z	0,0	z
Total (16 anys o més)	1.468,3	23,1	1.475,5	22,8

Font: Idescat.

*Fill dependent: població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24 que viu almenys amb un dels pares i que és econòmicament inactiva

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible

(z) Dada no procedent

Taula 3. Població amb privació material per tipus de privació (%). Catalunya. 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
No es pot permetre vacances mínim una setmana a l'any	27,6	30,6	27,8	30,9	29,8
No es pot permetre menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies	4,0	2,4	3,9	5,0	5,1
No es pot permetre mantenir l'habitatge a temperatura adequada	8,3	9,4	15,9	19,2	20,0
Sense capacitat per fer-se càrrec de despeses imprevistes	26,1	33,4	32,9	34,8	36,1
Retards en pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal	7,5	12,4	13,0	12,8	12,2
No es pot permetre disposar de cotxe	6,0	6,9	4,9	6,3	6,7
No es pot permetre disposar d'ordinador personal	4,4	5,2	6,1	5,9	5,4

Font: Idescat.

Nota: la població amb privació material és la que manifesta que presenta una mancança en alguns d'aquests ítems. Una persona pot tenir més d'una privació

Taula 4. Població segons la dificultat per arribar a fi de mes (%). Catalunya. 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Amb molta dificultat	6,2	9,2	8,8	8,0	9,2
Amb dificultat	20,5	12,8	12,6	14,4	12,1
Amb certa dificultat	24,1	23,0	21,1	26,2	25,2
Amb certa facilitat	34,0	32,7	32,7	29,1	30,3
Amb facilitat	14,1	20,3	20,9	19,4	19,6
Amb molta facilitat	1,0	1,9	3,8	2,7	3,2
No hi consta	0,3	0,4
Total	100	100	100	100	100

Font: Idescat.

.. Dades poc significatives per al càlcul

Taula 5. Renda mitjana neta anual per llar, persona i unitat de consum. Catalunya. 2015-2023*

	Euros			% variació respecte de l'any anterior		
	Per llar	Per persona	Per unitat de consum	Per llar	Per persona	Per unitat de consum
2015	30.655	12.283	18.236	0,8	0,6	0,7
2016	31.339	12.660	18.828	2,2	3,1	3,2
2017	31.411	12.712	18.957	0,2	0,4	0,7
2018	32.763	13.338	19.791	4,3	4,9	4,4
2019	33.321	13.527	20.049	1,7	1,4	1,3
2020	35.030	14.170	20.872	5,1	4,8	4,1
2021	34.982	14.159	20.927	-0,1	-0,1	0,3
2022	36.163	14.692	21.637	3,4	3,8	3,4
2023	38.888	15.830	23.269	7,5	7,7	7,5

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida

Taula 6. Llars per tipus de prestacions socials. Catalunya. 2019-2023*

	2019	2020	2021	2022	2023
Total de llars (milers)	3.047,0	3.059,9	3.068,2	3.073,7	3.122,6
Llars que reben prestacions (%)	61,7	61,4	76,7	67,3	62,5
Llars que reben prestacions (milers)	1.878,8	1.877,4	2.352,7	2.067,4	1.953,1
De vellesa i supervivència (%)	56,4	56,9	45,9	52,5	55,1
Per atur (%)	31,1	28,6	52,6	39,3	30,4
Altres prestacions o subsidis (%)	29,6	35,3	29,6	30,7	33,6

Font: Idescat.

* Prestacions que la llar ha rebut (de forma contínua o discontinua) durant l'any anterior al de la realització de l'Enquesta de condicions de vida

Taula 7. Indicadors de distribució personal de la renda. Catalunya. 2019-2023*

	2019	2020	2021	2022	2023
Índex de Gini	31,2	31,7	30,9	30	29,9
S80/S20	5,4	6,0	5,4	5,1	5,0

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida

Taula 8. Llindar de risc de pobresa per composició de la llar. Catalunya. 2019-2023*

	Euros anuals				
	2019	2020	2021	2022	2023
Un adult	10.674	11.366	11.297	11.841	12.564
Un adult i dos infants	17.079	18.185	18.075	18.945	20.103
Dos adults	16.011	17.048	16.945	17.761	18.846
Dos adults i dos infants	22.416	23.868	23.724	24.865	26.385
Dos adults i tres infants	25.618	27.278	27.113	28.418	30.154

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida

Taula 9. Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials (%) Catalunya. 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Abans de totes les transferències	43,6	42,2	45,5	42,4	40,2
Després de les pensions, abans d'altres transferències	26,4	25,4	29,6	26,8	23,9
Després de totes les transferències	19,5	21,7	19,9	19,9	18,0

Font: Idescat.

Taula 10. Indicadors amb lloguer imputat. Renda i risc de pobresa. Catalunya. 2022-2023

	2022	2023
Renda mitjana neta anual per llar (*)	41.206,5	44.113,2
Renda mitjana neta anual per persona (*)	16.741,0	17.956,7
Índex de Gini	28,2	28,2
S80/S20	4,6	4,3
Llindar de risc de pobresa per composició de la llar (*)		
Un adult	13.524	14.269
Un adult i un infant	17.581	18.550
Dos adults	20.286	21.403
Dos adults i dos infants	28.401	29.965
Taxa de risc de pobresa per sexe (%)		
Homes	16,9	16,2
Dones	17,9	17,2
Taxa de risc de pobresa per grups d'edat (%)		
De 0 a 17 anys	27,3	28,0
De 18 a 64 anys	17,2	16,3
De 65 anys i més	8,6	7,6
Taxa AROPE (Objectiu UE 2030) (%)	22,6	23,1

Font: Idescat.

(*) Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida, en euros.

Nota metodològica

L'Idescat presenta els resultats de l'Enquesta de condicions de vida (ECV) 2023. Aquesta estadística té caràcter anual, està harmonitzada en l'àmbit europeu i té com a objectiu disposar d'informació sobre la distribució de la renda, les condicions de vida i l'exclusió social.

El treball de camp s'ha dut a terme durant el primer trimestre del 2023 i recull les condicions de vida en el moment de l'entrevista, tot i que els ingressos i les prestacions socials es corresponen a l'any anterior. En el marc del conveni subscrit entre l'Idescat i l'INE, ambdues institucions han col·laborat en el treball de camp, recollint dades de dues mostres autorepresentatives, respectivament. La recollida de dades s'ha fet utilitzant un mètode multicanal (a través d'Internet, per via telefònica i presencial).

L'ECV és responsabilitat de l'Idescat i compta amb la col·laboració del Departament de Drets Socials, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona i l'INE.

Ingressos nets de la llar: Rendiments nets percebuts pels membres de la llar durant l'any anterior al del qüestionari (per tant, a l'Enquesta del 2023 es preguntava pels ingressos percebuts el 2022).

Renda neta: Renda bruta menys l'impost sobre la renda, els impostos sobre el patrimoni i les cotitzacions obligatòries dels empresaris, assalariats, autònoms i desocupats a la Seguretat Social i les transferències trameses entre llars.

Unitat de consum: El nombre d'unitats de consum de cada llar es calcula utilitzant l'escala de l'OCDE modificada, que és una escala d'equivalència que converteix el nombre de membres residents a la llar en nombre d'unitats de consum, que assigna un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta d'adults i de 0,3 als menors de 14 anys.

Taxa de risc de pobresa: Percentatge de persones que estan per sota del llindar del risc de pobresa. El llindar es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de la població catalana.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE - Objectiu UE 2030): Indicador que recull la proporció de població que es troba o bé en situació de risc de pobresa, o bé en situació de privació material i social severa, o bé que viu en llars amb una intensitat en el treball molt baixa.

Lloguer imputat: Component no monetari dels ingressos de la llar que es pot aplicar a les llars que no paguen un lloguer complet perquè en són els propietaris o perquè tenen un habitatge llogat a un preu inferior al del mercat o gratuït. El valor que s'imputa és l'equivalent al que es pagaria en el mercat per un habitatge semblant a l'ocupat, menys qualsevol lloguer realment abonat.

Població amb privació material i social severa: Conjunt de persones que presenten una manca forçada d'almenys 7 dels 13 ítems següents: poder anar de vacances almenys una setmana a l'any; poder fer un àpat de carn, pollastre o peix (o l'equivalent vegetarià) com a mínim cada dos dies; poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada; poder afrontar despeses imprevistes; poder pagar sense endarreriments despeses relacionades amb l'habitatge (hipoteca o lloguer, rebuts de gas, comunitat, etc.) o de compres ajornades; poder-se permetre un cotxe; poder substituir mobles vells o fets malbé; poder substituir la roba feta malbé; poder disposar de dos parells de sabates o d'un parell adequat per a l'època de l'any; poder-se reunir amb amics/ familiars per dinar o prendre alguna cosa almenys un cop al mes; poder participar regularment en activitats d'oci; poder gastar una petita quantitat de diners en si mateix; poder disposar de connexió a Internet.

Població que viu en llars amb una baixa intensitat en el treball: Suma total dels mesos treballats pels membres de la llar en edat de treballar durant l'any anterior a l'Enquesta (període de referència

dels ingressos) per la suma total dels mesos en què aquests membres haurien pogut treballar durant el mateix període. Les persones en edat de treballar són individus de 18 a 64 anys (excepte els estudiants de 18 a 24 anys, els jubilats o retirats, i les persones inactives entre 60 i 64 anys que tenen les pensions com a font principal dels ingressos de la llar). Aquesta variable no s'aplica en el cas de les persones de 65 anys o més.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n4816

Servei de premsa Telèfon +34 93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa